

FORMÁTY V TV ZPRAVODAJSTVÍ

Headline

Upoutávka na nejzajímavější témata, která nabídne zpravodajský pořad. Nejčastěji jsou headlines tři. Každý trvá okolo 10-15 vteřin a říká je moderátor. Některé mohou být doplněné synchronem respondenta nebo stand-upem redaktora.

Studio

Krátký úvod reportáže – „výkladní skříň“. Moderátor ve studiu předesílá, co rozvede redaktor ve svém příspěvku. Neměly by v něm být informace, které pak najdeme znovu v reportáži. Délka je okolo 30 vteřin.

Reportáž

Reportáž může mít hned několik podob. Nejčastější typ je složený z komentářů redaktora, synchronů respondentů a stand-upu. Může být ale i stand-upová reportáž – neboli příspěvek složený jen ze stand-upu redaktora a synchronů respondentů. Současným oblíbeným formátem v tuzemských televizích je reportáž „jdu – ptám se – zkouším“. Jde o příspěvek, kde redaktor v reportáži aktivně vystupuje. Vede s někým v obraze rozhovor nebo sám něco testuje.

Důležitou složkou reportáží jsou takzvané ruchy - zvuky natočené přímo v terénu. Reportér se musí snažit o atraktivní zpracování tématu. Pouze poskládat za sebe rozhovory s komentářem a stand-upem nestačí.

Jiný název pro reportáž je CRT a čte se „kárt“. Pochází ze starého označení vysílacího stroje - „betacart“. Do něj se daly kazety v pořadí, v jakém se měly objevit příspěvky ve vysílání. Jeden příspěvek, jedna kazeta. Každá kazeta měla svou přihrádku zvanou „cart“ zkráceně CRT, v překladu „vozík“. Kazeta se z něj automaticky podala do jednoho z několika přehrávačů, tak bylo možné přehrát příspěvky za sebou bez pauz. Technologie se změnila, označení CRT zůstalo. Více - <https://www.montagar.com/~patj/betacart.htm>

Infografika

Zpráva čtená moderátorem ve studiu. Nejčastěji se používá pro doplnění tématu (například předchozí reportáže, živého vstupu). Komentář je doprovázen grafikou, která má téma ilustrovat a usnadnit jeho pochopení.

Živý vstup

Živé vstupy (LIVE) se do vysílání dostávají díky přenosovému vozu nebo takzvanému batohu. Přenosový vůz se nazývá také SNG podle zkratky technologie přenosu - Satellite News Gathering. Původně se tento formát používal hlavně u témat, kde se zrovna něco v aktuální čas vysílání dělo. Teď ho editoři volí i v případě témat, která nejdou žádným jiným formátem vyjádřit například kvůli nedostatku obrazového materiálu k danému tématu nebo v případě časové tísně. Redaktor by se například po skončení zastupitelstva nestihl vrátit do redakce a postříhat reportáž. Live může vystupovat redaktor, ale i host. V Událostech jsou to například politici nebo odborníci na dané téma, vědci, analytici a podobně.

Mrtvý vstup

Mrtvý vstup používají komerční stanice. Jde o vstup redaktora, který vypadá jako live, ale je předtočený. Reportér není v době vysílání pořadu na místě, ze kterého informuje. Začal se používat především z ekonomických a organizačních důvodů: je několikanásobně levnější poslat předtočený příspěvek než platit přenos živého signálu. Navíc redaktor natočí "vstup" v době, která se mu hodí, a během vysílání zpráv už může dělat něco jiného: pracovat na jiném tématu, sledovat vývoj dané události nebo se připravovat na další den.

Čtená

Krátká zpráva, kterou čte moderátor ve studiu. Na rozdíl od studia je ale z části pokrytá obrázky ilustrující téma. Do tohoto formátu se zpracovávají témata, ke kterým například chybí dost obrazového materiálu, nejde o zásadní informaci, spíš o zajímavost nebo zkratka stačí jen krátká zpráva o tématu. Čtená ale může být do zpravodajské relace zařazena i v případě aktuálních událostí nebo zásadního vývoje tématu vysílaného dříve v relaci.

Čtená+syn+stup

Znovu jde o krátkou zprávu navíc doplněnou synchronem respondenta a stand-upem redaktora.

Host ve studiu

Živý vstup redaktora nebo respondenta, který sedí s moderátorem přímo ve studiu. Používá se například pro doplnění tématu nebo v případě zjištění aktuálních informací, které by už nebylo možné obrazově zpracovat do vysílání nebo v případě, kdy k tématu chybí obrazový materiál.

Bilaterál

Živý vstup redaktora nebo respondenta, který sedí ve speciální místnosti ve studiu. Za ním je naklíčovaná nejčastěji fotografie města, ze kterého informuje, nebo záběr ilustrující téma. Přes bilaterál vstupují často redaktoři z regionálních studií na ČT24, například když se vrátí s aktuálními informacemi z natáčení, ale nestihli by ještě zpracovat celou reportáž. Hodně se tento formát používá v poledních zprávách z regionů. Redaktoři tímto formátem poutají na večerní vysílání.

Rozepsaný CRT

Rozepsaný CRT je k vidění v Událostech. Jde o příspěvek čtený moderátorem, částečně pokrytý záběry a doplněný synchronem. Do tohoto formátu se zase zpracovávají témata, která nepotřebují hlubší rozpracování.

Bez komentáře

Formát, který se objevuje buď v případě zásadních informací (například přírodních katastrof) jako taková upoutávka na dále rozpracované téma nebo naopak u zajímavostí bohatých na obrazový a ruchový materiál. Komerční televize často tento příspěvek doplňují hudebním doprovodem.

Telefonát

Telefonát může být stejně jako vstup živý nebo mrtvý. Protože redakce disponují jen omezeným množstvím přenosových vozů a batohů, používá se u některých témat právě telefonát z místa. Většinou ho editor vyžaduje u tématu, o kterém je třeba informovat hned – aktuální události, havárie, politická jednání a pod. Redaktor volá z místa natáčení a po návratu do redakce pak zpracuje z celého tématu ještě reportáž.